

PRAKTIČAN VODIČ ZA RODITELJE

Kako da razgovaram sa svojim detetom o
budućnosti?

Planiranje budućnosti i izbor karijere predstavljaju jedan od najvažnijih i najosetljivijih koraka u životu svakog mladog čoveka. Za tinejdžera, to je period ispunjen promenama, očekivanjima, ali i nesigurnostima – kako sopstvenim, tako i onima koje dolaze iz okruženja. U tom procesu, uloga roditelja je neprocenjiva – ne kao onoga ko donosi odluke umesto deteta, već kao nekoga ko pruža podršku, razumevanje i prostor za istraživanje.

Mnogi roditelji žele najbolje za svoju decu, ali ponekad nisu sigurni kako da im pomognu da izaberu pravi obrazovni ili profesionalni pravac. Neki pokušavaju da savetuju iz ličnog iskustva, neki osećaju pritisak da ponude “sigurne” opcije, a neki se povlače jer ne znaju kako da pokrenu razgovor. Ovaj vodič je nastao upravo iz te potrebe – da pomogne roditeljima da se u toj ulozi osećaju sigurnije i korisnije.

Cilj vodiča je da ti ponudi konkretne savete, predloge pitanja i smernice koje možeš primeniti u svakodnevnim razgovorima sa svojim detetom. Ne moraš biti stručnjak za tržiste rada ili obrazovni sistem – dovoljno je da budeš podrška. Zajedno možete doći do važnih uvida i odluka koje će tvoje dete osnažiti da pravi izbore sa više samopouzdanja.

ŠTA MOŽEŠ DA URADIŠ KAO RODITELJ?

O1

Slušaj pažljivo

Dete ne traži odmah rešenje, već prostor da kaže šta misli i oseća.

O2

Postavljaj pitanja, ne nameći pravce

Dobar razgovor se gradi pitanjima, ne instrukcijama.

O3

Pokaži interesovanje za ono što dete voli

I ako tebi ne deluje „ozbiljno“, to je važan trag.

O4

Razgovaraj bez pritiska

Izbor škole ili posla nije kraj sveta – sve može da se menja

O5

Uključi savetnika kad je potrebno

Profesionalna podrška je dodatni resurs, ne zamena za roditelja.

15 PITANJA KOJA OTVARAJU VRATA BUDUĆNOSTI

1. Šta ti je zanimljivo da učiš, a da ne moraš?
2. Koji školski predmet ti je najzanimljiviji i zašto?
3. Kakve zadatke voliš – praktične, kreativne, analitičke?
4. Da li više voliš da radiš sam/a ili u timu?
5. U čemu ti ljudi često traže pomoć?
6. Šta ti daje osećaj postignuća?
7. Da li se vidiš kako pomažeš drugima, stvaraš nešto, popravljaš, planiraš...?
8. Koji tip ljudi ti imponuje – sportisti, umetnici, lideri, stručnjaci...?
9. Šta misliš da ti dobro ide, iako ne dobijaš ocenu za to?
10. Koje poslove nikada ne bi želeo/la da radiš i zašto?
11. Kada razmišljaš o svojoj budućnosti, šta te raduje?
12. Da li postoji osoba čiji ti posao deluje zanimljivo?
13. Koji su tvoji snovi – čak i oni koji deluju nerealno?
14. Kako reaguješ kada ne znaš odgovor?
15. Šta ti je važno da imaš u svom budućem životu – stabilnost, izazove, slobodu, tim?

NAJČEŠĆE GREŠKE KOJE TREBA IZBEGAVATI

NE

Uporedivanje sa drugima

Svako dete ima svoj tempo i put.

NE

Insistiranje na sigurnom zanimanju

Tržište se menja, važnije su veštine.

NE

Ignorisanje interesovanja deteta

Ono što dete voli je često najbolja smernica.

NE

Donositi odluku umesto deteta

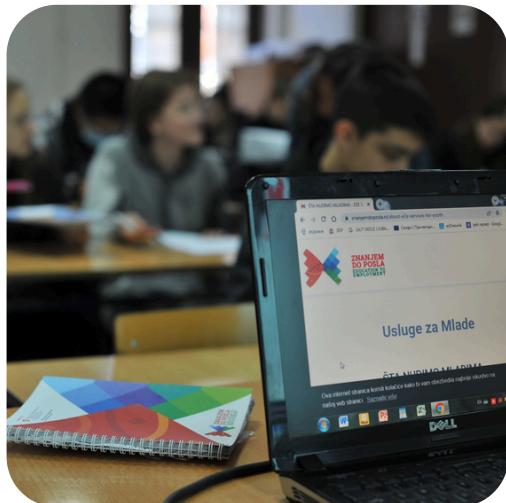
Važno je da dete ima osećaj odgovornosti i izbora.

$$\begin{array}{ccccccc}
 0 & 14 & 18 & 24 & 5 & 65 & \rightarrow \text{wzore} \\
 & \swarrow & \searrow & & \swarrow & \searrow & \\
 41 & 44 & 965 & & 11 & 155 &
 \end{array}$$

Да се школа и родитељи упознају о вредностима и начинима да се оне уважавају и да се сећају на то да се уче и да се користи. Да се школа и родитељи упознају о вредностима и начинима да се оне уважавају и да се сећају на то да се уче и да се користи. У једној школи у Косовској Митровици, ученици су учећи о вредностима и начинима да се оне уважавају и да се сећају на то да се уче и да се користи.

KADA UKLJUČITI STRUČNU PODRŠKU?

Ako dete deluje zbunjeno, preopterećeno ili ne zna odakle da krene – to je savršeno vreme za razgovor sa karijernim savetnikom. U Job Info Centru, zajedno radimo na tome da mladi otkriju šta im odgovara i kako da naprave prve korake.

office@timok.org

019/734-177

www.jobinfo.rs